

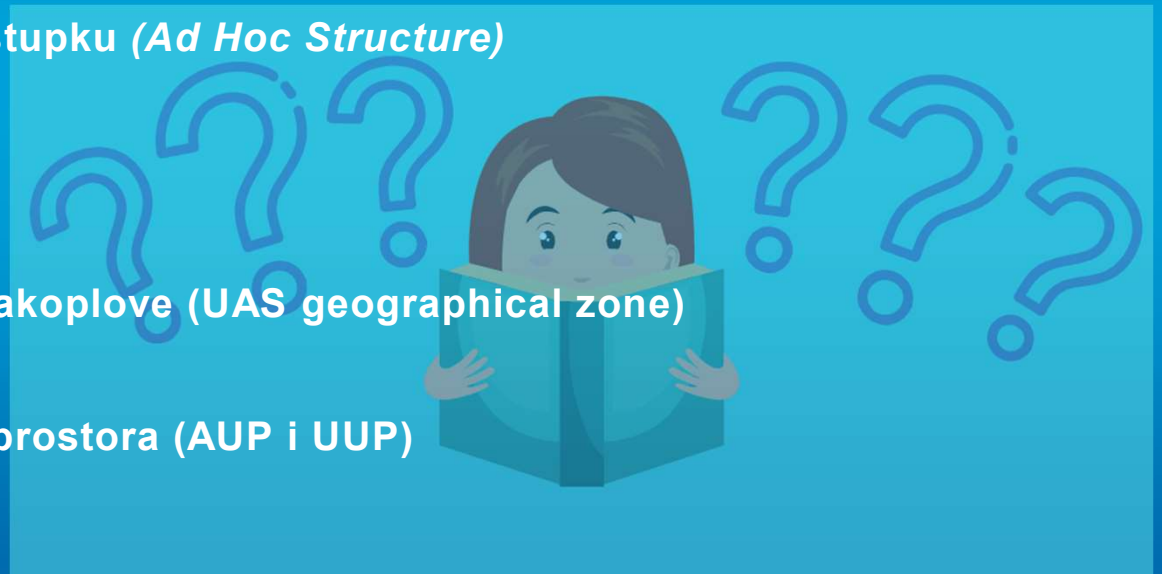
PRAVILNIK O UPRAVLJANJU ZRAČNIM PROSTOROM (NN 20/2023)

Zvonimir Šestan – zrakoplovni
inspektor
Hrvatska agencija za civilno
zrakoplovstvo

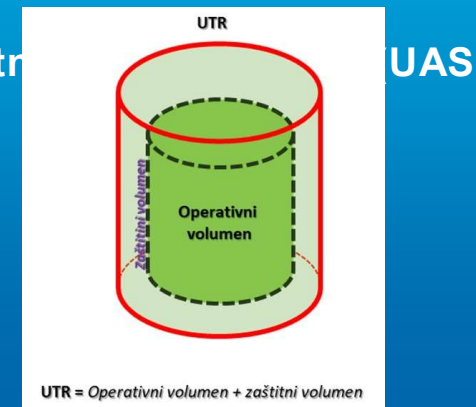
30.09.2023., Zagreb

- **Definicije**
- **Noviteti**
- **Korisnici zračnog prostora**
- **Korištenje zračnog prostora**
  - **Korištenje već postojećih zona**
  - **Uspostava novih zona**

1. **ASM razina 1, 2, 3**
2. **Struktura zračnog prostora (Airspace Structure)**
3. **Struktura uspostavljena po ad hoc postupku (*Ad Hoc Structure*)**
4. **ASM sustav za objavu informacija**
5. **Zemljopisno područje za bespilotne zrakoplove (UAS geographical zone)**
6. **Plan i ažurirani plan uporabe zračnog prostora (AUP i UUP)**

- Obveza prijave i ishoda odobrenja od nadležne ASM razine za izvođenje letačkih operacija svim bespilotnim zrakoplovima **bez obzira na masu** (osim igračaka)
- Uvjetno zabranjeno područje za izvođenje letačkih operacija bespilotnim zrakoplovima (UAS Restricted Geographical Zone - URG)
- Ograničeno područje za izvođenje letačkih operacija bespilotnim zrakoplovima (UAS Limited Geographical Zone - ULG)
- Odobreno područje za izvođenje letačkih operacija bespilotnim zrakoplovima (UAS Approved Geographical Zone - UAG)
- Privremeno rezervirano područje za izvođenje operacija bespilotnim zrakoplovima (UAS Temporary Reserved Area - UTR)
- U-space zračni prostor

U kontroliranoj zoni (CTR) uspostavljaju se sljedeća zemljopisna područja:

- a) URG područje - unutar zračnog prostora omeđenog udaljenošću od 1500 metara od zaštitne ograde kontroliranog aerodroma i 500 metara bočno uzduž osi prilazne ravni do udaljenosti 3500 metara od praga uzletno-sletne staze**
- b) ULG područje - unutar kontroliranog zračnog prostora na visini većoj od 50 metara iznad razine tla ili površine vode izvan URG područja iz točke a) ovoga stavka i**
- c) UAG područje - unutar kontroliranog zračnog prostora najviše do visine od 50 metara od razine tla ili površine vode izvan URG iz točke a) ovoga stavka.**

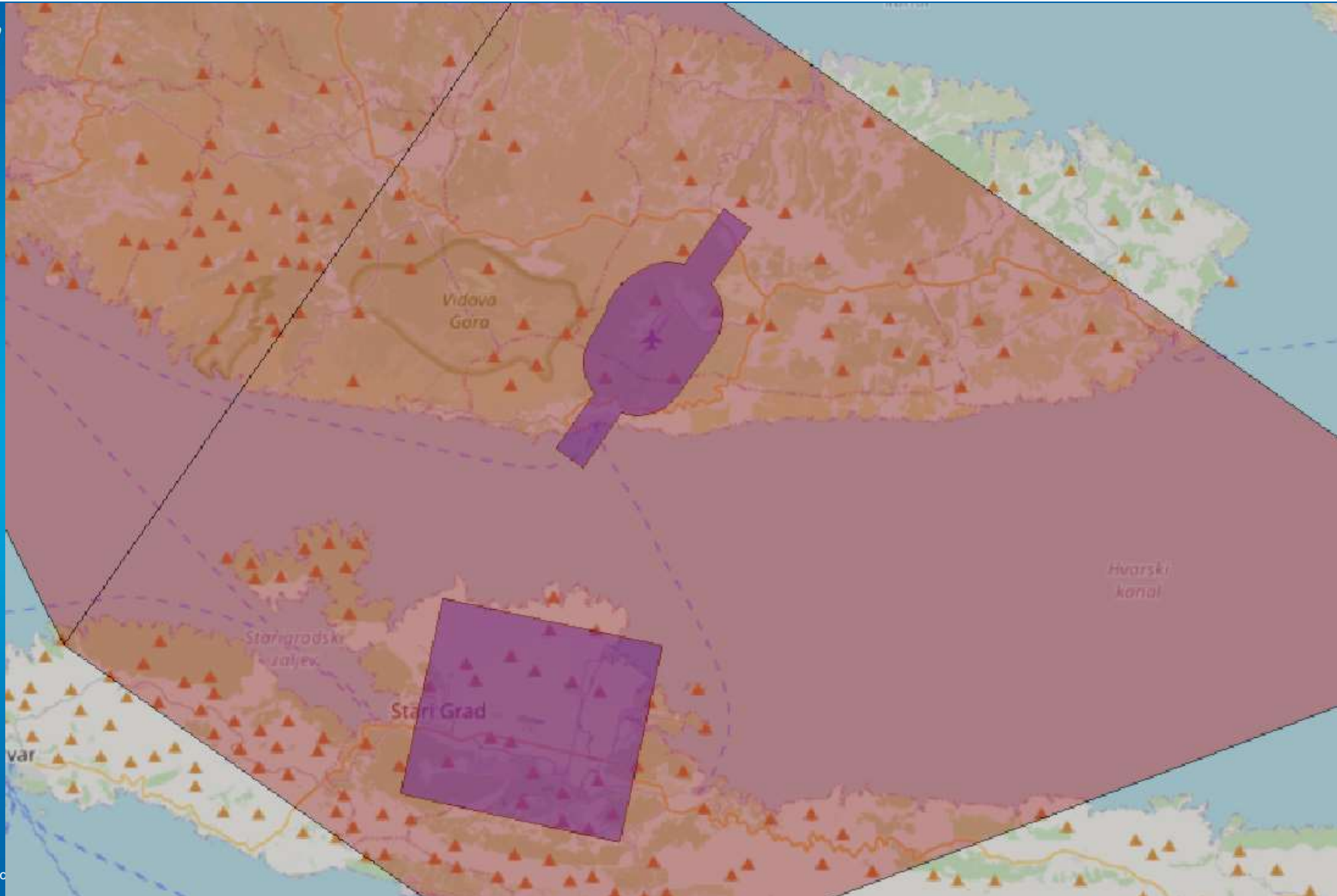
Izvan kontrolirane zone (CTR), a unutar zračnog prostora RH, uspostavljaju se slijedeća zemljopisna područja:

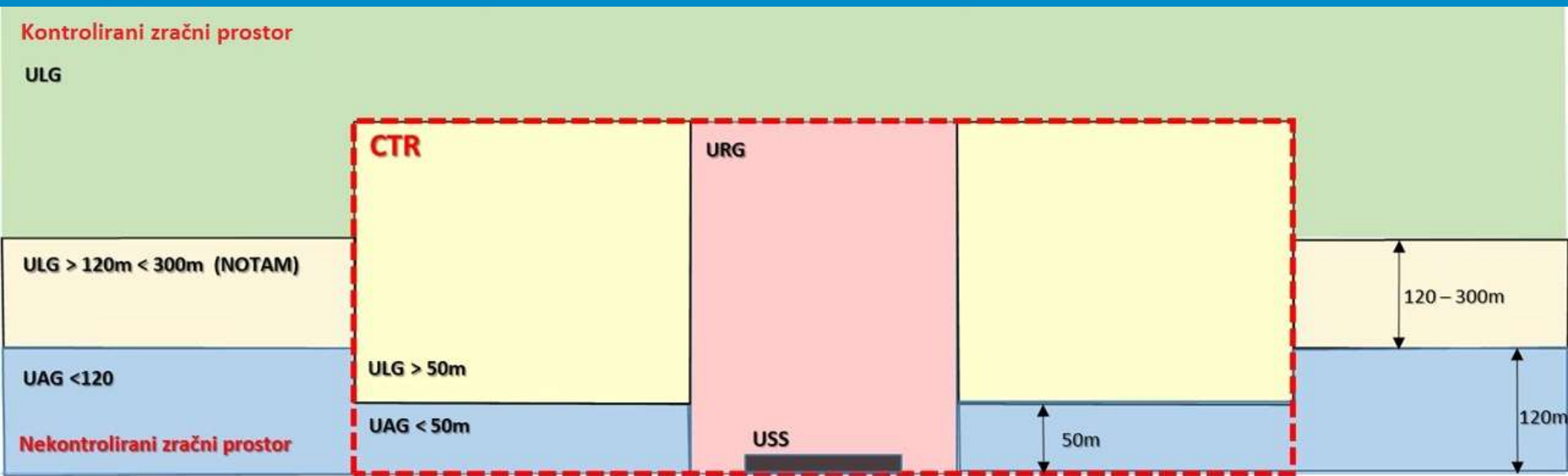
- a) ULG područje - u pravilu na visini većoj od 120 metara iznad razine tla i**
- b) UAG područje - od razine tla ili površine vode do visine od 120 metara.**

(8) Za izvođenje letačkih operacija bespilotnim zrakoplovima u blizini nekontroliranog aerodroma na udaljenostima manjim od 1500 metara od rubova i 500 metara bočno uzduž osi prilazne ravni do udaljenosti 2500 metara od praga uzletno-sletne staze (USS) potrebno je prethodno ishoditi suglasnost operatora nekontroliranog aerodroma.

Croatian Civil Aviation Agency

Vertikalni presjek zračnog prostora - Primjer rasporeda geografskih zona

Korisnici zračnog prostora

- Neki od korisnika zračnog prostora su:
  - Operatori zrakoplova
  - Vojska
  - Jedriličarski klubovi
  - Korisnici bespilotnih zrakoplova
  - Modelarski klubovi
  - Padobranski klubovi
  - Klubovi letenja balonom
  - Drugi...

Croatian Civil Aviation Agency

Korištenje zračnog prostora

- Da bi se određene letačke aktivnosti izvodile u zračnom prostoru potrebno je rezervirati zračni prostor za to.
- Korištenje zračnog prostora podrazumijeva postupak koji se u samom startu dijeli na dva pod procesa. Za izvođenje aktivnosti mogu se:
  1. Koristiti već postojeće zone
  2. Uspostaviti nove zone

Korištenje zračnog prostora

- Postojeće zone objavljene su u AIP-u RH
- Rezervacija zona može se izvršiti:
  1. Predajom obrasca za rezervaciju zone
  2. Putem AMC portala

Republika Hrvatska
Zbornik zrakoplovnih informacija
Pogledajte naslovnicu za detalje.

Povijest Pomoć HR
PDF HKZP d.o.o. EN
Povratne informacije

AIP AMDT SUPs AICs Search

Na snazi od 11 AUG 2022

- Part 1 Općenito (GEN)
+ GEN 0
+ GEN 1 Nacionalni propisi i zahtjevi
+ GEN 2 Tablice i kodovi
+ GEN 3 Usluge
+ GEN 4 Naknade za aerodrome/helidrome i usluge u zračnoj plovidbi (ANS)

- Part 2 Na rutu (ENR)
+ ENR 0
+ ENR 1 Opća pravila i postupci
+ ENR 2 Zračni prostor u kojem se pružaju operativne usluge kontrole zračnog prometa
+ ENR 3 ATS rute
+ ENR 4 Radionavigacijski uređaji/sustavi
- ENR 5 Navigacijska upozorenja
ENR 5.1 Zabranjena, uvjetno zabranjena i opasna područja
ENR 5.2 Područja vojnih vježbi i obuke i identifikacijska zona protuzračne obrane (ADIZ)
ENR 5.3 Ostale aktivnosti opasne prirode i ostale potencijalne opasnosti
ENR 5.4 Zrakoplovne prepreke
ENR 5.5 Zrakoplovne sportske i rekreacijske aktivnosti
ENR 5.6 Migracije ptica i područja s osjetljivom faunom
ENR 6 Rutne karte

- Part 3 Aerodromi (AD)
+ AD 0
+ AD 1 Aerodromi/helidromi - uvod
+ AD 2 Aerodromi

Croatian Civil Aviation Agency

Postupak rezervacije već uspostavljene zone

-
1. Odabiranje zone (ovisno o vrsti aktivnosti)
  2. Priprema zahtjeva (datum, vrijeme, granice zone, voditelj aktivnosti)
  3. Predaja zahtjeva
  4. Obrada zahtjeva
  5. Odobrenje rezervacije zone
  6. Aktivacija zone
  7. Ishođenje taktičkog odobrenja
  8. Završetak aktivnosti i „gašenje” zone

Koraci 1., 2. i 3.

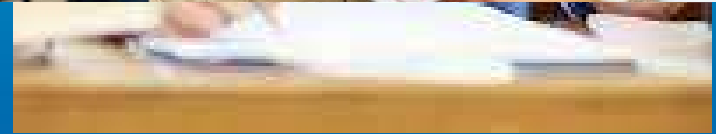
Koraci 4. i 5.

Koraci 6., 7. i 8.

Uspostava nove strukture u zračnom prostoru

- **Uspostava nove strukture po punom ASM procesu**

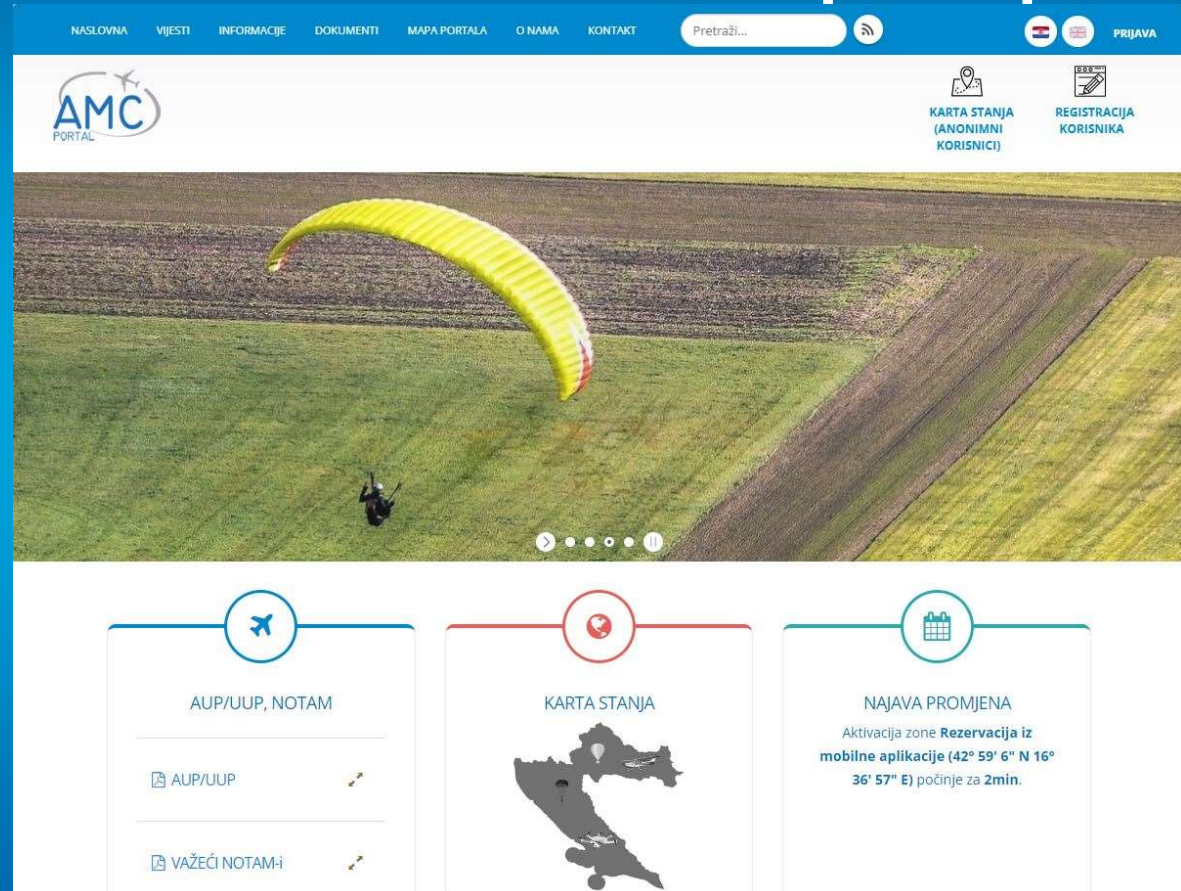
1. Priprema zahtjeva (vrsta aktivnosti, vrijeme korištenja, geografske i vertikalne granice zone, vrsta zone)
2. Predaja zahtjeva (HKZP, MORH)
3. Obrada zahtjeva
4. Dostava Nacionalnom povjerenstvu za upravljanje zračnim prostorom
5. Dostava ministru
6. Dostava podataka HKZP-u radi objave

Uspostava nove strukture po *Ad-hoc* postupku

• Uspostava zone po Ad Hoc postupku

1. Priprema zahtjeva (datum, vrijeme, lokacija, granice)
2. Predaja zahtjeva (putem obrasca ili AMC portala)
3. Obrada zahtjeva
4. Odobrenje rezervacije zone
5. Aktivacija zone (na dan operacija)
6. Ishođenje taktičkog odobrenja
7. Završetak aktivnosti i „gašenje” zone

U zrakoplovstvu se počinje s vrećom punom sreće i praznom vrećom iskustva. Trik je u tome da se vreća iskustva napuni prije nego vreća sreće ostane prazna.